Приложение № 2
към чл. 6 от Наредбата за ОВОС

Информация за преценяване на необходимостта от ОВОС

Въвеждане в експлоатация на обор за отглеждане на 1000 броя кози в поземлен имот с идентификатор 72103.135.10 село Татарево, община Минерални бани, област Хасково

I. Информация за контакт с възложителя:

1. Име, местожителство, гражданство на възложителя - физическо лице, търговско наименование, седалище и единен идентификационен номер на юридическото лице.
Тодор Тинчев Тодев
Село Татарево, община Минерални бани, област Хасково
2. Пълен пощенски адрес.
Село Татарево, община Минерални бани, област Хасково
3. Телефон, факс и e-mail.
GSM 0885 122915
4. Лице за контакти.
Тодор Тинчев Тодев

II.Характеристики на инвестиционното предложение

1. Характеристики на инвестиционното предложение:

а) размер, засегната площ, параметри, мащабност, обем, производителност, обхват, оформление на инвестиционното предложение в неговата цялост;

Инвестиционното предложение е ново и предвижда въвеждане в експлоатация на обор за отглеждане на 1000 броя кози в поземлен имот с идентификатор 72103.135.10, село Татарево, община Минерални бани, област Хасково.

Поземлен имот с идентификатор 72103.135.10, село Татарево, община Минерални бани, област Хасково е с площ 6038м², трайно предназначение на територията – урбанизирана и начин на трайно ползване – за стопански двор. В този имот е разположена едноетажна сграда с идентификатор 72103.135.10.1 и площ 493м². Сградата е със смесено предназначение.

Дейността на обекта е свързана с отглеждането на кози, за млеконадой и техните приплоди.

Предвижда се свободно отглеждане на кози, като броят им ще е до 1000 броя. Ще се предвидят и обособят необходимите помещения, площи и съоръжения за тяхното отглеждане, хранене и доене при спазване на ветеринарните и санитарни изисквания за дейността.

В сградата и двора ще се обособи помещение за отглеждане, доилна част, място за охлаждане на млякото, помещение за персонала, навес за съхранение на храната, торохранилище и изгребна яма. Капацитета на отглежданите кози ще е до 1000броя, персонала ще е до 10 работника, торохранилището ще е на двора, където ще се събира тора и ще се почиства на 4 месеца, като тора ще се използва за наторяване на земеделски земи.

Съществуващия в имота сондажен кладенец, на този етап няма да се използва. За него не са уточнени дълбочина, дебит и необходимата хидроложка информация и данни за произнасянето на Басейнова дирекция – Източнобеломорски район - Пловдив със становище за допустимост.

Водоснабдяването на обекта е предвидено да се осъществи от монтиран в имота ПЕ-резервоар, който периодично ще се пълни с водоноска от водопроводната мрежа на „ВиК" ЕООД – Хасково, за което ще се сключи Договор.

Отпадните води са битово-фекални и води от доилното и помещението за мляко. Отпадните води ще се заустват във водоплътна изгребна яма. В ямата директно се приемат битово-фекалните води, а отпадните води от доилното и помещението за мляко ще заустват след частично пречистване през мазниноуловител. Почистването на изгребната яма ще се извършва от фирма с разрешение за дейността.

Сградата в имота има съществуващо електрозахранване.

Инвестиционното намерение не оказва отрицателно въздействие върху компонентите на околната среда. Реализацията му ще бъде в съответствие с изискванията на нормативната уредба по околна и работна среда.

б) взаимовръзка и кумулиране с други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения;

Инвестиционното предложение няма връзка с други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения.

в) използване на природни ресурси по време на строителството и експлоатацията на земните недра, почвите, водите и на биологичното разнообразие;

Строителството се отнася до обособяването на сградата и имота за отглеждане на козите, с обособяването на необходимите помещения – за отглеждане, за доене, за съхранение на млякото, за персонала, за навес за храната, торохранилище и водоплътна яма, за което се използват строителни материали. Ще се използват минимални количества инертни материали (пясък, чакъл), вода, дървен материал.

При действие на обекта за отглеждането на козите ще се ползва вода и храна за козите. Храната за козите е фураж, сено, люцерна.

г) генериране на отпадъци - видове, количества и начин на третиране, и отпадъчни води;

При обособяване на помещенията в сградата, ще се образува незначително количество строителни и битови отпадъци. Строителните отпадъци ще се използват за подравняване на терена в имота.

От дейността на обекта ще се образува тор и битови отпадъци.

Торова маса – код 02.01.06. Тора отделен от козите, след престой и угниване в торохранилището ще се използва за наторяване на ниви на възложителя, който е земеделски производител.

Битови отпадъци – код 20.03.01. От обслужващия персонал ще се формират минимални количества битови отпадъци, които ще се събират в полиетиленови торби и ще се извозят до съдовете за смет в село Татарево, община Минерални бани.

Отпадните води са битово-фекални и води от доилното и помещението за мляко. Отпадните води ще се заустват във водоплътна изгребна яма. В ямата директно се приемат битово-фекалните води, а отпадните води от доилното и помещението за мляко ще заустват след частично пречистване през мазниноуловител. Почистването на изгребната яма ще се осъществява от фирма с разрешение за дейността.

д) замърсяване и вредно въздействие; дискомфорт на околната среда;

Обектът няма да бъде източник на замърсяване и вредни въздействия.

Отглеждането на кози е свързано с отделянето на неприятна миризма и отделянето на тор. Очаквания дискомфорт от неприятни миризми е на разстояние около 200м. Имотът е на над 700 м отстояние от обект на здравна защита – жилищната зона на село Татарево. Торовата маса ще се изнася периодично за наторяване на земеделските земи.

Характеристиките на предлаганата дейност не предполагат негативно въздействие върху компонентите на околната среда.

е) риск от големи аварии и/или бедствия, които са свързани с инвестиционното предложение;

Предлаганото инвестиционно намерение не включва дейности, които могат да доведат до тежки аварии и инциденти, застрашаващи околната среда.

Дейността не е съпроводена с операции, създаващи опасност за инциденти, които да причинят значително замърсяване или увреждане на околната среда или да създадат риск за човешкото здраве.

ж) рисковете за човешкото здраве поради неблагоприятно въздействие върху факторите на жизнената среда по смисъла на § 1, т. 12 от допълнителните разпоредби на Закона за здравето.

По смисъла на § 1, т. 12 от допълнителните разпоредби на Закона за здравето факторите на жизнената среда са:

а) води, предназначени за питейно-битови нужди;

б) води, предназначени за къпане;

в) минерални води, предназначени за пиене или за използване за профилактични, лечебни или за хигиенни нужди;

г) шум и вибрации в жилищни, обществени сгради и урбанизирани територии;

д) йонизиращи лъчения в жилищните, производствените и обществените сгради;

е) нейонизиращи лъчения в жилищните, производствените, обществените сгради и урбанизираните територии;

ж) химични фактори и биологични агенти в обектите с обществено предназначение; з) курортни ресурси;

и) въздух.

От дейността на обекта няма неблагоприятно въздействие върху факторите на жизнената среда по смисъла на § 1, т. 12 от допълнителните разпоредби на Закона за здравето.

Предлаганото инвестиционно намерение не съдържа дейности, които могат да доведат до аварии и инциденти, застрашаващи околната среда.

2. Местоположение на площадката, включително необходима площ за временни дейности по време на строителството.

Обора за отглеждане на 1000 броя кози е в поземлен имот с идентификатор 72103.135.10, село Татарево, община Минерални бани, област Хасково. Имота е с трайно предназначение на територията – урбанизирана и начин на трайно ползване – за стопански двор. В този имот е разположена едноетажна сграда с идентификатор 72103.135.10.1, която е със смесено предназначение и ще се използва за отглеждането на козите.

Имота със сградата е собственост на възложителя съгласно Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот № 94, том II, рег.3917, дело 263/2019 г., Служба по вписванията вх.рег.№ 2751, дв.вх.рег.2747 от 22.05.2019г., акт.№48, том IX, дело №1302/2019г.

3. Описание на основните процеси (по проспектни данни), капацитет, включително на съоръженията, в които се очаква да са налични опасни вещества от приложение № 3 към ЗООС.

Инвестиционното предложение предвижда въвеждане в експлоатация на обор за отглеждане на 1000 броя кози в поземлен имот с идентификатор 72103.135.10, село Татарево, община Минерални бани, област Хасково.

Имота и сградата се обособяват за предвидената дейност. Предвижда се свободно

отглеждане на кози, като броят им ще е до 1000. Дейността на обекта е свързана с отглеждането на кози, за млеконадой и техните приплоди. Това определя обособяването необходимите помещения в сградата за изпълнение функциите на обекта. Ще се осигурят необходимите площи и съоръжения за тяхното отглеждане, хранене и доене при спазване на ветеринарните и санитарни изисквания за дейността.

В сградата и двора ще се обособят: помещение за отглеждане, доилна част, място за охлаждане на млякото, помещение за персонала, навес за съхранение на храната, торохранилище и изгребна яма. Персонала ще е до 10 работника.

Капацитета на сградата и имота за отглеждане на кози е 1000 броя. В помещение в сградата е предвидено козите да пренощуват, в доилната част е предвидено помещение за доене, съхранение на издоеното мляко и съдовете за мляко. Предвижда се през деня животните да бъдат пускани на свободна паша, контролирани от електронен пастир. През родилния период в сградата с прегради се обособява отделен сектор, след което яретата се отделят.

За реализирането на обекта следва да бъдат спазени изискванията на Наредба № 44 от 20.04.2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти. Съгласно тази наредба:

чл.10. Животновъдните обекти за отглеждане на ДПЖ отговарят на следните изисквания:

1. разполагат с помещенията за отглеждане на животните, които:

а) отговарят на изискванията по приложение № 3;

б) имат добра естествена вентилация или вентилационна система;

в) имат съоръжения за хранене с гладка и устойчива на механично почистване и дезинфекция повърхност;

г) имат лесни за почистване и устойчиви на измиване и дезинфекция преграждащи елементи;

2. имат двор за разходка;

3. имат водопойни корита встрани от хранителната площадка;

4. при добив на мляко разполагат с подходящи условия за измиване, дезинфекция и съхранение на инвентара за доене и помещение за съхранение на млякото до предаването му за преработка, което отговаря на нормативната уредба за ветеринарно-санитарните и хигиенните изисквания при добива на сурово мляко съгласно приложение III, раздел IX, глава I, точка II на Регламент (ЕО) № 853/2004;

5. имат обособено място в животновъдния обект за временно съхранение на тор и обеззаразяване, съобразено с капацитета и технологията на отглеждане, с изключение на случаите при временно съхранение на торови маси върху терен извън регулация на населено място или на място, определено от местната административна власт; животновъдни обекти, разположени в нитратно уязвимите зони, следва да отговарят на изискванията на Наредба № 2 от 2007 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници и Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони освен в случаите при сключен договор с преработвателно предприятие за ежедневно извозване на торовите маси.

В Наредбата са определени изискванията за параметрите за жизнената среда при оборно-пасищно отглеждане на козите. Проектите за обособяването на сградата за дейността, следва да са съобразени с тези изисквания.

За отглеждането на козите, трябва да има осигурен постоянен достъп на вода.

Съществуващия в имота сондажен кладенец, на този етап няма да се използва. За него не са уточнени дълбочина, дебит, няма необходимата хидроложка информация и данни за произнасянето на Басейнова дирекция – Източнобеломорски район - Пловдив със становище за допустимост.

Водоснабдяването на обекта е предвидено да се осъществи от монтиран в имота ПЕ-резервоар, който периодично ще се пълни с водоноска от водопроводната мрежа на „ВиК" ЕООД – Хасково, за което ще се сключи Договор.

Отпадните води са битово-фекални и води от доилното и помещението за мляко. Отпадните води ще се заустват във водоплътна изгребна яма. В ямата директно се приемат битово-фекалните води, а отпадните води от доилното и помещението за мляко ще заустват след частично пречистване през мазниноуловител. Почистването на изгребната яма ще се осъществява от фирма с разрешение за дейността.

За съхранение на оборския тор ще се използва водонепропускливо корозионно-устойчиво торохранилище с правоъгълна форма и водоустойчиво дъно, което не позволява проникване в почвата или замърсяване на водоизточници с отделената торова маса. Обема на торохранилището е определен от вида и броя на животните, технологията на отглеждане, продължителността на оборния период на отглеждане, от ефективността на използване на средствата за механизация, също и от необходимата степен на узряване на торовата маса преди тя да се внесе в почвата.

За предвидения капацитета до 1000 кози е оразмерено торохранилище с размери 15/10/2м, където ще се събира тора и ще се почиства на 4 месеца. Торохранилището ще се освобождава от торовата маса съхранявана в него, чрез изпомпване от цистерна за течен тор с обем 10-12 куб.м, агрегатирана към колесен трактор. Изпразването на тороема от цистерната ще става сезонно в зависимост от метеорологичните условия, състоянието и развитието на културите върху земеделските площи, като се спазват и забранените за торене периоди. С помощта на цистерната, течната (разредена) торова маса се транспортира и разпръсква до собствени или арендувани земеделски площи. Ще бъде използвана наличната инфраструктура на района.

4. Схема на нова или промяна на съществуваща пътна инфраструктура.

Не се налага променя на съществуващата пътна инфраструктура в района.

5. Програма за дейностите, включително за строителство, експлоатация и фазите на закриване, възстановяване и последващо използване.

Инвестиционното предложение ще се реализира след издаването на всички необходими за дейността разрешителни документи. Строителството се отнася до обособяването на сградата и имота за дейността. Експлоатацията ще се извършва в съответствие с нормативните изисквания. Закриване на дейността не се предвижда.

6. Предлагани методи за строителство.

Строителството касае обособяването на сградата и имота за дейността. Имота се огражда, сградата се обособява за предвидената дейност, торохранилището и изгребната яма са водоплътни и от стоманобетон.

7. Доказване на необходимостта от инвестиционното предложение.

С реализиране отглеждането на кози ще се осигури продукт от първа необхдимост – мляко на пазара и като суровина за млекопреработване, при спазване на необходимите ветеринарни и санитарно-хигиенни изисквания.

Ще се осигурят до 10 работни места.

8. План, карти и снимки, показващи границите на инвестиционното предложение, даващи информация за физическите, природните и антропогенните характеристики, както и за разположените в близост елементи от Националната екологична мрежа и най-близко разположените обекти, подлежащи на здравна защита, и отстоянията до тях.

Обора за отглеждане на кози е в поземлен имот с идентификатор 72103.135.10 село Татарево, община Минерални бани, област Хасково и е с трайно предназначение на територията – урбанизирана и начин на трайно ползване – за стопански двор. В имота е разположена едноетажна сграда с идентификатор 72103.135.10.1, която е със смесено предназначение и ще се използва за отглеждането на козите.

В имота предмет на инвестиционното предложение няма установени природни местообитания и местообитания на видове предмет на опазване на защитените зони.

9. Съществуващо земеползване по границите на площадката или трасето на инвестиционното предложение.

Настоящото инвестиционно предложение е в поземлен имот с идентификатор 72103.135.10 село Татарево, община Минерални бани, област Хасково и е с трайно предназначение на територията – урбанизирана и начин на трайно ползване – за стопански двор. В имота е разположена едноетажна сграда с идентификатор 72103.135.10.1, която е със смесено предназначение и ще се използва за отглеждането на козите.

Предлаганото обособяване на обекта е добре приспособимо към околните терени.

Дейността ще се реализира на територията на имот собствен частен имот, и няма отношение към сегашните или бъдещи ползватели на терените в района, поради което не се налага и приспособяването им към обекта.

10. Чувствителни територии, в т.ч. чувствителни зони, уязвими зони, защитени зони, санитарно-охранителни зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди и др.; Национална екологична мрежа.

Имотът, предмет на инвестиционното предложение не попада в границите на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии и защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие. Района попада в обхвата на защитена зона по НАТУРА 2000 BG0001031 „Родопи - Средни", приета от МС за опазване на природните местообитания.

Имотът и дейността на обекта не засяга санитарно-охранителни зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води.

Инвестиционното предложение не е в противоречие с основните цели на националната екологична мрежа - дългосрочно опазване на биологичното, геологичното и ландшафтното разнообразие, а така също и осигуряването на достатъчни по площ и качество места за размножаване, хранене и почивка, включително при миграция и зимуване, на дивите животни, както и условията за генетичен обмен между разделени популации и видове.

11. Други дейности, свързани с инвестиционното предложение (например добив на строителни материали, нов водопровод, добив или пренасяне на енергия, жилищно строителство).

- Добив на строителни материали – няма;
- Нов водопровод – няма;
- Добив или пренасяне на енергия – няма да има;
- Електроснабдяването на имота е от ел.мрежата в района;
- Жилищно строителство – не се предвижда;

12. Необходимост от други разрешителни, свързани с инвестиционното предложение.

За обособяването на сградата и имота за дейността се изготвя проект с необходимите части, който са съгласуват в Община Минерални бани.

За реализирането на обекта следва да бъдат спазени изискванията на Наредба № 44 от 20.04.2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти, което налага съгласуване на обекта със съответните контролни органи.

III. Местоположение на инвестиционното предложение, което може да окаже отрицателно въздействие върху нестабилните екологични характеристики на географските райони, поради което тези характеристики трябва да се вземат под

внимание, и по-конкретно:

1. съществуващо и одобрено земеползване;

Обора за отглеждане на 1000 броя кози е в поземлен имот с идентификатор 72103.135.10 село Татарево, община Минерални бани, област Хасково. Имота е с трайно предназначение на територията – урбанизирана и начин на трайно ползване – за стопански двор. В този имот е разположена едноетажна сграда с идентификатор 72103.135.10.1, която е със смесено предназначение и ще се използва за отглеждането на козите.

2. мочурища, крайречни области, речни устия;

се засягат

3. крайбрежни зони и морска околна среда;

Не се засягат

4. планински и горски райони;

Не се засягат

5. защитени със закон територии;

Не се засягат

6. засегнати елементи от Националната екологична мрежа;

Имотът, предмет на инвестиционното предложение не попада в границите на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии и защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие. Района попада в обхвата на защитена зона по НАТУРА 2000 BG0001031 „Родопи - Средни", приета от МС за опазване на природните местообитания.

В имота предмет на инвестиционното предложение няма установени природни местообитания и местообитания на видове предмет на опазване на защитените зони.

Не се засягат

7. ландшафт и обекти с историческа, културна или археологическа стойност;

Не се засягат

8. територии и/или зони и обекти със специфичен санитарен статут или подлежащи на здравна защита.

Имотът и дейността на обекта не засяга санитарно-охранителни зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води.

IV. Тип и характеристики на потенциалното въздействие върху околната среда, като се вземат предвид вероятните значителни последици за околната среда вследствие на реализацията на инвестиционното предложение:

1. Въздействие върху населението и човешкото здраве, материалните активи, културното наследство, въздуха, водата, почвата, земните недра, ландшафта, климата, биологичното разнообразие и неговите елементи и защитените територии.

- Обекта не оказва влияние върху населението и човешкото здраве, не се засягат материалните активи и културното наследство, почвата, земните недра, климата, биологичното разнообразие и защитени територии.
- Обектът не е източник на газови и прахови емисии и не се очаква въздействия върху качеството на въздуха;
- Източници на неорганизирани емисии са моторните превозни средства при обслужването на обекта – за доставяне на фураж, сено за козите и извозване на млякото. В резултат на това се очаква краткотрайно незначително замърсяване на приземния слой на атмосферата с емитираните замърсители от моторни превозни средства. Конфигурацията на терена, местоположението и наличните въздушни течения, благоприятства бързото разсейване на емитираните замърсители. Така

неорганизираното замърсяване на атмосферния въздух в района от МПС ще е незначително и с малък обхват;

- Въздействие върху водата – отпадните води са битово-фекални и води от доилното и помещението за мляко. Отпадните води ще се заустват във водоплътна изгребна яма. В ямата директно се приемат битово-фекалните води, а отпадните води от доилното и помещението за мляко ще заустват след частично пречистване през мазниноуловител. Почистването на изгребната яма ще се осъществява от фирма с разрешение за дейността.
- Въздействие върху ландшафта - не се очакват промени.
- Въздействие на шума и вибрациите – няма въздействие;
- На терена не са открити паметници на културата и не се засягат такива;
- По отношение на отпадъците - от дейността на обекта ще се образува тор и битови отпадъци. Тора отделен от козите, след престой и угниване в торохранилището се използва за наторяване на ниви на възложителя, който е земеделски производител. Битовите отпадъци от обслужващия персонал ще формират минимални количества отпадъци, които ще се събират в полиетиленови торби и ще се извозят до съдовете за смет в село Татарево, община Минерални бани.

2. Въздействие върху елементи от Националната екологична мрежа, включително на разположените в близост до инвестиционното предложение.

Имотът, предмет на инвестиционното предложение не попада в границите на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии и защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие. Района попада в обхвата на защитена зона по НАТУРА 2000 BG0001031 „Родопи - Средни", приета от МС за опазване на природните местообитания

Описаното местоположение и параметри на инвестиционното предложение не създават възможности за въздействие върху елементите на националната екологична мрежа и върху чувствителни по отношение на биологичното разнообразие територии.

Характерът на дейността не предполага въздействие върху ландшафта.

Обособяването на обекта не предполага промяна в условията за запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествените за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

3. Очакваните последици, произтичащи от уязвимостта на инвестиционното предложение от риск от големи аварии и/или бедствия.

Планираната дейност на инвестиционното предложение не предполага риск от големи аварии и/или бедствия.

4. Вид и естество на въздействието (пряко, непряко, вторично, кумулативно, краткотрайно, средно- и дълготрайно, постоянно и временно, положително и отрицателно).

Въздействието на обекта може да се определи като краткотрайно и непряко.

5. Степен и пространствен обхват на въздействието - географски район; засегнато население; населени места (наименование, вид - град, село, курортно селище, брой на населението, което е вероятно да бъде засегнато, и др.).

Географски район – въздействието е в рамките на имота – землище село Татарево, община Минерални бани, област Хасково;

Засегнато население – не се очаква експлоатацията на обекта да засегне местното население;

Мащабът на въздействие се приема като ограничен, в рамките на имота и района около него;

6. Вероятност, интензивност, комплексност на въздействието.

Малка вероятност на поява. Естеството на извършваната дейност предполага минимални негативни въздействия върху околната среда.

7. Очакваното настъпване, продължителността, честотата и обратимостта на въздействието.

Продължителността на въздействието съвпада с периода на отглеждането на кози.

8. Комбинирането с въздействия на други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения.

Няма връзка с въздействието на други инвестиционни предложение

9. Възможността за ефективно намаляване на въздействията.

Дейността не оказва отрицателно въздействие.

10. Трансграничен характер на въздействието.

Въздействието ще има локален характер и ще се ограничи само в рамките на имота и района около него. Предвидените процеси не предполагат появата и разпространение на трансгранично въздействие.

11. Мерки, които е необходимо да се включат в инвестиционното предложение, свързани с избягване, предотвратяване, намаляване или компенсиране на предполагаемите значителни отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве.

- Изпълнение нормативните изисквания за отглеждане на животни;
- Обучение на обслужващия персонал и спазване правилата за безопасна работа;
- Дейностите по отпадъците съобразени с нормативните изисквания – съхранение на тора в торохранилище и предаването му за последващо използване;
- Редовно почистване на торохранилището и изгребната яма;

Експлоатирането на обекта в съответствие с приложимото законодателство, няма да оказва отрицателно въздействие върху околната среда.

V. Обществен интерес към инвестиционното предложение.

До днес 20.11.2019 г. не са получени писмени и устни становища за обекта.